

HANDLINGSPROGRAM 2017

Vedtatt 12.8.16.

1. OM PROGRAMMET

Handlingsprogram 2017 er laget av Fylkesmannen i Oslo og Akershus i samarbeid med Akershus fylkeskommune, Oslo kommune, kommunene i Akershus, Viken Skog SA, Mjøsen Skog SA, Glommen skog SA, Norskog og Skogselskapet i Oslo og Akershus.

Handlingsprogrammet bygger på Strategisk plan for skogbruket i Akershus og Oslo 2016 – 2019.

2. ORGANISERING

Styringsgruppe: Fylkesmannen i Oslo og Akershus ved Erik E. Foss (leder), Andreas Bostad Thaulé og Ståhle Bakstad

Under styringsgruppa: arbeidsgrupper, Viken Skog hovedprosjekt med 3 delprosjekter, tiltak som Fylkesmannen utfører i fellesskap med andre aktører og tiltak som Fylkesmannen utfører alene.

3. STRATEGIOMRÅDER

3.1. TREBRUK

Delmål for satsingsområdet Trebruk

- *Alle nye kommuneplaner og reguleringsplaner skal ha krav om utredning av fornybare bygningsmaterialer i bygg og skogbasert bioenergi som varmekilde.*
- *Klima- og energiplaner i kommuner og fylkeskommuner skal ved rullering ha mål og tiltak for økt bruk av fornybare materialer i bygg og økt bruk av skogbasert bioenergi til oppvarming.*
- *Antall bygg i kommunal sektor oppvarmet med skogbasert bioenergi skal øke med 20 prosent i løpet av strategiperioden.*
- *Alle byggeprosjekt i kommuner og fylkeskommuner skal ha et livsløpsbasert klimaregnskap som viser prosjektets CO₂-fotavtrykk for byggeprosess og bruk, inklusive produksjon av byggematerialene og generert transport.*

Strategier for satsingsområdet Trebruk

1. Fylkeskommunene skal arbeide for at livsløpsbasert klimaregnskap blir kjent og tatt i bruk både i kommunal og privat sektor.
2. Fylkeskommunene og kommunene skal i sine planer fremme økt bruk av fornybare materialer.
3. Fylkeskommunene og Fylkesmannen skal arbeide for økt kunnskap om bruk av tre som byggemateriale hos byggherrer og beslutningstakere og utarbeide informasjonsmateriell om bruk av tre i bygg og tre som energikilde.
4. Fylkeskommunene skal ta inn kunnskap om bruk av massivtre i fagopplæringen.
5. Fylkeskommunene skal arbeide for økt bruk av fornybare materialer gjennom Regionalt innovasjonsprogram.
6. Fylkeskommunene og kommunene skal som veieiere arbeide for økt bruk av tre i bruer på sine veier.
7. Fylkesmannen skal arbeide for å etablere virkemidler slik at bruk av tre blir et naturlig førstevalg ved investeringer i landbruket, både som bygningsmateriale og energikilde.

Tiltak 2017

1. Arbeid for økt bruk av miljøsertifisering og klimaregnskap i byggebransjen – Akershus fylkeskommune.
2. Følge opp det pågående arbeidet for drift og nybygg med fokus på tiltak som kan redusere energibruk og klimautslipp – Akershus fylkeskommune.
3. Ta inn kunnskap om bruk av massivtre i fagopplæringen – Akershus fylkeskommune
4. Utarbeide en folder/nettsted –
dekker strategipunkt 3: Fylkeskommunene og Fylkesmannen skal arbeide for økt kunnskap om bruk av tre som byggemateriale hos byggherrer og beslutningstakere og utarbeide informasjonsmateriell om bruk av tre i bygg og tre som energikilde. Videre oppfølging av arbeid fra handlingsprogram 2016.
5. Lage forslag til tiltak som dekker øvrige strategier, hvem bør jobbe med det, hvilket år bør det settes opp på handlingsprogramet.

Tiltak T4 og T5. Arbeidsgruppe Trebruk består av Ståhle Bakstad – Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Gerd Jacobsen - Akershus fylkeskommune. NN – Oslo kommune og Stian Sandbekkbråten – Aurskog-Høland kommune (for kommunene).

3.2 INFRASTRUKTUR

Delmål for satsingsområdet Infrastruktur

I løpet av strategiperioden skal skog- og trenæringens transport effektiviseres ved å:

- *Bidra til at 75 prosent av det offentlige veinettet som er viktig for transport av tømmer og flis, er godkjent for tømmervogntog med 24 m lengde og 60 tonn totalvekt;*
- *Bidra til opprusting av skogsbilveinettet slik at andelen som tilfredsstiller kravene til helårs skogsbilvei (veiklasse 3) doubles;*
- *Identifisere og halvere antall flaskehalser for tømmertransport på prioritert, offentlig veinett.*

Strategier for satsingsområdet Infrastruktur:

1. Fylkeskommuner og kommuner skal i samarbeid med skognæringen gjennomgå veilistene slik at veier som tåler belastningen og er viktig for tømmertransport, godkjennes for tømmervogntog med 24 meters lengde og 60 tonn totalvekt.
2. Fylkeskommunene og kommunene skal identifisere flaskehalser og sette av økonomiske virkemidler til å fjerne disse på prioriterte veistrekninger for skognæringen.
3. Fylkesmannen skal sørge for å gjennomføre en registrering av status for skogsbilveinettet i hele Akershus.
4. Fylkesmannen og kommunene skal stimulere til opprusting av skogsbilveinettet ved å identifisere veieiere og bidra til å blåse liv i sovende skogsbilveiforeninger.
5. Fylkesmannen skal etablere og bidra til finansieringen av en veiplanleggertjeneste for faglig rådgivning om opprusting og ombygging av skogsbilveier.

Tiltak 2017

1. Få fylkesveikontoret til å rette opp i feilene i veilistene. Fylkesmannen og Akershus fylkeskommune. Fortsetter fra 2016.
2. Legge mer press på alle kommuner for oppgradering av kommunale veier – også der oppskrivning er gjennomført. Fylkesmannen (ansvar for oppfølging og samkjøring med kommunene) – kommunene, Fortsetter fra 2016
3. Analysere resultatene fra prosjektet «tilstandsregistrering av skogsbilveiene i Akershus» (delprosjekt 1 i Viken Skogprosjektet) og bruke disse videre i kontakt med veiforeninger.
4. Liv i sovende veiforeninger.
Delprosjekt 2 i Viken Skogprosjektet - Prosjekt aktivitet skogbilveiforeninger:
Prosjektansvarlig – Viken Skog.

Tiltakspunkt II. Fylkesmannen har ansvar for kontakt med Akershus fylkeskommune for samordning av arbeidet jf, Fylkesmannens pågående arbeid og fylkeskommunens vedtak om prioritering av dette strategipunktet.

Fylkeskommunen vil prioritere innsats for klargjøring av viktige veistrekninger for 24 meters tømmervogntog med totalvekt 60 tonn, i en fortsatt dialog med fylkesvegkontoret i Akershus (Statens vegvesen Region øst); også utbedring av flaskehalser vil ha høy prioritet.

Tiltakspunkt I3 og I4. Viken Skog SA har ansvar for gjennomføring av Prosjektet Viken Skog – aktivitet ungskogpleie og skogbilveiforeninger i Akershus

Tiltakspunktene I1 og I2. Fylkesmannen er ansvarlig for organisering av arbeidet med tiltakspunktene

Beskrivelse av Prosjektet Viken Skog – aktivitet ungskogpleie og skogbilveiforeninger i Akershus - med tilhørende delprosjekter. Prosjektet er 3-årig. Viken Skog er prosjekteier. Finansiering er bl.a. med eksterne midler - utviklingsmidler Representanter for Fylkesmannen og kommunene skal være representert i styringsgruppa. Det er engasjert en prosjektmedarbeider som jobber i alle 3 delprosjektene.

- Delprosjekt 1 i Viken Skogprosjektet - Prosjekt tilstandsregistrering skogsbilveier: Prosjektansvarlig – Viken Skog,
- Delprosjekt 2 i Viken Skogprosjektet - Prosjekt aktivitet skogbilveiforeninger: Prosjektansvarlig – Viken Skog.
- Delprosjekt 3 i Viken Skogprosjektet - Prosjekt Økt aktivitet i ungskogpleie: Prosjektansvarlig – Viken Skog,

3.3.SKOGPRODUKSJON

Delmål for satsingsområdet Skogproduksjon:

I strategiperioden skal det legges et grunnlag for økt skogproduksjon ved at:

1. *plantetallet ved skogplanting økes til 2,5 millioner planter pr. år ved utgangen av strategiperioden;*
2. *årlig areal med ungskogpleie økes til 30.000 dekar ved utgangen av strategiperioden;*
3. *minst 5000 dekar gjødsles årlig ved utgangen av strategiperioden;*
4. *markberedt areal økes til 5000 dekar årlig ved utgangen av strategiperioden.*

Hogsten skal opprettholdes på om lag 0,8 millioner m³ i strategiperioden under forutsetning av tilfredsstillende markedssituasjon.

Videre skal det arbeides for å hindre reduksjon av høyproduktive skogarealer.

Fylkesmannen og fylkeskommunene skal arbeide for økt kvalitet og presisjon på miljøinformasjon og kulturminnedata i aktuelle databaser.

Strategier for satsingsområdet Skogproduksjon:

1. Fylkesmannen skal sammen med kommunene arbeide for å styrke resultatkontrollordningen og vurdere sanksjoner basert på bærekraftforskriftens foryngelseskrav.
2. Næringsorganisasjonene, kommunene og Fylkesmannen skal samarbeide om å innføre ny plantestandard, arbeide for økt markberedning i granskog, økt interesse for ungskogpleie, og for gjødsling på aktuelle arealer.

3. Næringsorganisasjonene, kommunene og Fylkesmannen skal samarbeide om å gjøre skogfundsordningen bedre kjent blant skogeierne.
4. Fylkesmannen vurderer biologiske, økonomiske og tekniske muligheter for å øke tynningsaktiviteten i granskog.
5. Det utarbeides felles kommunale strategier for bruk av nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK), som prioriterer ungskogpleie og motiverer til markberedning.
6. Fylkesmannen og fylkeskommunene skal samarbeide om informasjon, opplæring og veiledning i skogkultur, og arbeide for økt rekruttering til skogbruksutdanningen.
7. Fylkeskommunene skal arbeide for at elever fra Akershus og Oslo kan få utdanning ved et regionalt senter for skogsmaskinførere. Solør videregående skole avdeling Sønsterud bør gis slik status for Østlandsfylkene. Likedan kan Kongsberg videregående skole avdeling Saggrenda være aktuelt regionalt senter for elever fra deler av Akershus og Oslo.
8. Fylkeskommunene skal videreutvikle og markedsføre faglige tilbud for skogeiere.
9. Fylkesmannen og fylkeskommunene skal samarbeide om å utrede vilkår for gjødsling av skogsmark i Akershus og Oslo.
10. Fylkeskommunene skal, som regional planlegger, i samarbeid med Fylkesmannen bidra til at minst mulig av høyproduktiv skog går ut av produksjon

Tiltak 2017

1. Næringsorganisasjonene, kommunene og Fylkesmannen skal samarbeide om å innføre ny plantestandard før plantesesesongen 2017. Fylkesmannen er ansvarlig. Arbeidsgruppe for ny plantestandard: Andreas Bostad Thaule (Fylkesmannen - leder), Morten Lysø (kommunene), Viken skog, Glommen, Mjøsen og Norskog
2. Næringsorganisasjonene, kommunene og Fylkesmannen skal samarbeide om å øke arealet som blir ungskogpleiet i Oslo og Akershus. Fylkesmannen, er ansvarlig for oppstart. I tiltaket inngår også Viken Skogs delprosjekt 3. delprosjekt 3 i Viken Skogprosjektet - Prosjekt Økt aktivitet i ungskogpleie.
3. Etablere og iverksette felles kommunale strategier for bruk av Nærings- og miljøtilskudd i skogbruket (NMSK). Fylkesmannen og kommunene.
4. Utrede vilkår for gjødsling: Fylkesmannen og næringsorganisasjonene. Drøftes i samme arbeidsgruppe som plantestandard.

Tiltak S1, S3 og S4. Fylkesmannen er ansvarlig for møteinnkalling. Arbeidsgruppene velger selv leder, setter opp tidsplan og budsjett og avgjør hvem/hvilke de vil engasjere i arbeidet

Tiltakspunkt S2. Fylkesmannen har ansvar for kontakt med næringsorganisasjonene for oppfølging.

Viken Skog SA har ansvar for etablering av Prosjektet Viken Skog – aktivitet ungskogpleie og skogbilveiforeninger i Akershus - med tilhørende delprosjekter.

Tilbakemelding fra arbeidsgrupper og prosjekter sendes styringsgruppa for handlingsprogrammet innen 15.5. og 15.9.